

לתנועות והערות: טגא 054-6868199

העלון מוקדש לעילוי נשמת:
בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל,
בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוד ז"ל,
מיכאל בן מורוד ז"ל, רחמים בן מורוד ז"ל
יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה
ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים
ז"ל. לקבלת העלון במייל - לשלוח
הודעה ל: sagif_@walla.co.il

שַׁבַּת שְׁלוֹם

בס"ד עלון מס' 116 לשבת 25.10.2013 - תשע"ד מרחשוון כא'

זה השער לה' צדיקים יבא בו

חיי שְׁרָה

וַיְהִי חַיֵּי שְׁרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שְׁרָה (כג,א)

רש"י פירש "שני חיי שְׁרָה" - "כולן שוין לטובה". הקשה הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל מה רצה רש"י להשמיענו בזה שכולן שוין לטובה, והסביר על פי מה שהקשו המפרשים למה שרה אמנו לא חייתה קע"ה שנים כמו אברהם, ותירצו שמצינו במדרש רבה (פרשה ל' אות ח'): שאברהם התגייר כשהיה בגיל מ"ח שנה, ואז הכיר את בוראו, במסכת יבמות (דף כ"ב ע"א): אמרו חז"ל שגר שנתגייר כקטן שנולד. ואם כן לא חי אברהם אבינו ע"ה יותר משרה, מאחר שקע"ה שנים שחי אברהם אבינו אם נוריד מ"ח נקבל קכ"ז, יוצא איפה ששרה ואברהם חיו קכ"ז שנה, וזהו שאמר הכתוב "וַיְהִי חַיֵּי שְׁרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעֵי שָׁנִים".

וַתָּמָת שְׁרָה בְּקָרִית אַרְבַּע הוּא חֲבֵרוֹן (כג,ב)

אמרו רבותינו במדרש (איכה רבתי א'): קשה סילוקן של צדיקים כחורבן בית המקדש. זהו שאמר: וַתָּמָת שְׁרָה... הוא חֲבֵרוֹן - אותיות: חורבן. שמיתת שרה היא חורבן כחורבן בית המקדש, לפי שהייתה צדקת. ואפשר לפרש עוד על פי הידוע שהאדם נברא מארבעה יסודות: אש, רוח, מים, עפר. בחייו הם מחוברים יחד ובמותו הם נפרדים, וישוב הכל לעפר. הנה הצדיקים הגדולים כאבותינו ואימותינו בוודאי שלא שלטה בהם רימה ותולעה, וגם במותם ארבעת היסודות מחוברים יחד כמו שהיה בחייהם. זהו שאמר: "וַתָּמָת שְׁרָה, בְּקָרִית אַרְבַּע הוּא חֲבֵרוֹן" - כלומר, שארבעת יסודותיה עודם מחוברים וצמודים כמו בחייהם ממש. (אילת אהבים).

וַיָּבֵא אַבְרָהָם לְסָפֵד לְשָׁרָה וּלְבִתְהָא (כג,ב)

"מַהֲיֵכֵן בָּא? בָּא מֵהָר הַמּוֹרִיָּה" (שמות רבה נח,ה) מה פשר שאלת המדרש 'מַהֲיֵכֵן בָּא' והלא פעמים רבות נאמר בתורה 'וַיָּבֵא' ולא התקשו חז"ל מהיכן בא? עוד יש להבין בלשון הפסוק, מדוע נאמר 'לְסָפֵד לְשָׁרָה', ואחר כל 'לְבִתְהָא', הלא בדרך כלל הבכי קודם למספד? אומר ה"כסף נבחר": שתי השאלות הללו מתורצות האחת בחברתה. שאלה זו עצמה עמדה לפני חז"ל, מדוע הקדים הכתוב את ההספד לבכי, ולכן תירצו אותה בהסברם: "מהיכן בא? מהר המוריה". והמרחק מהר המוריה עד למקום פטירתה של שרה היה שלושה ימים, כשם שבהליכתו אל מקום העקידה הלך שלושה ימים, כנאמר בפסוק. וכיוון שכבר חלפו להם ג' ימים ראשונים שהם לבכי (כדברי הגמרא במסכת מו"ק כז:), לכן הקדים את ההספד לבכי.

וַיָּבֵא אַבְרָהָם לְסָפֵד לְשָׁרָה וּלְבִתְהָא (כג,ב)

דרשו חז"ל, למה נסמכה מיתת שרה לעקידת יצחק, לפי שעל ידי בשורת העקידה פרחה נשמתה ממנה ומתה. קשה, כיצד ייתכן לומר על שרה אמנו שפרחה נשמתה בגלל העקידה, הלא כל מה שעשה אברהם אבינו היה ברצון ה' ועל פי ציוי ה', ומדוע פרחה נשמתה כששמעה על עקידת בנה, וכי יעלה על הדעת לומר שחלילה תצטער ויקשה עליה לקיים את רצון ה' מבאר בספר 'עבודת ישראל', ששרה אמנו לא נבהלה מעצם הרעיון של עקידת בנה והעלאתו כקרבן, וברור שהייתה מוכנה למסור את גופה ונפשה למען רצון ה', בכך אין כל ספק ופקפוק. אך כאשר שמעה שלבסוף לא נשחט יצחק, מכך פרחה נשמתה, סבורה הייתה שלא היה ראוי בנה לשמש כקרבן, ולכן נדחתה הקרבתו לפני ה' מחמת חסרונו. כיון שכך מיד פרחה נשמתה מצער על שלא הצליחה לגדל ולהכשיר כראוי את בנה לעבודת ה'.

וַתָּמָת שְׁרָה בְּקָרִית אַרְבַּע (כג,ב)

בילקוט גרשוני מובא: מצאתי בשם גדול אחד, דאיתא בגמרא (ראש השנה טז,ב. בבא קמא צג,א): כל המוסר דין על חברו, הוא נענש תחילה (כמו שאמרה שרה לאברהם): (בראשית טז,ה): "יִשְׁפֹּט ה' בֵּינִי וּבֵינֶיךָ", ולבסוף היא עצמה נפטרה ואברהם היה צריך לקבורה. וזהו מה שכתוב "וַתָּמָת שְׁרָה בְּקָרִית אַרְבַּע", אל תקרי בְּקָרִית אַרְבַּע אלא "בְּקִרְיַת אַרְבַּע", שבעבור ארבע המילים האלו "יִשְׁפֹּט ה' בֵּינִי וּבֵינֶיךָ" היא נענשה ומתה...

גַּר וְתוֹשֵׁב אֲנֹכִי עִמָּכֶם (כג,ד)

מפרשי המקרא שואלים על הסתירה בדיבורי אברהם, שהרי אם הוא 'גר' אין הוא 'תושב' ואם הוא 'תושב' אין הוא 'גר'. אומר על כך המגיד מדובנא זיע"א: מצד האמת כבר ניתנה ארץ כנען לאברהם אבינו בברית בין הבתרים, כנאמר (בראשית טו, יח): "ביום ההוא פרת ה' את אברם ברית לאמר לזרעך נתתי את הארץ הזאת"... אם כן הוא באמת הבעלים האמיתיים של הקרקע, אך היות שבפועל עדיין שלטו בה בני חת, היה עליו להזדקק לטובתם. לפיכך הוא לא יכול היה לומר להם שהוא ולא הם אדוני הארץ, ומאידך גם לא היה יכול להוציא שקר מפיו ולומר להם שהם אדוני הארץ. לכן השתמש אברהם בלשון המשתמעת לשתי פנים: "גר ותושב אנכי עמכם". הם פירשו שהוא 'גר' והם 'תושב', אך כוונתו של אברהם אבינו היתה שהוא ה'תושב' ולו הארץ, ואילו הם ה'גרים' השולטים בארץ באופן זמני וארעי.

וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל בְּנֵי חַת (כג,ג)

התורה, ספר דינים היא, ספר הדרכה. גם פרשיות אלו של ספר בראשית מלאות הן הדרכה של תורת חיים ביצד לחיות. בכל יום, כתב רבנו הרמח"ל זיע"א, חייב אדם לחשב חשבון נפשו ולשאל עצמו: "מה עשו אבות העולם, שפך חשק בהם ה'". לחתור למצא את התשובה ולהשתדל ללכת בדרךכם. הנה פרט מפרשתנו: אברהם אבינו עליו השלום מבקש לקבר את שרה, מתו מטל לפניו. צריף הוא לנהל משא ומתן עם עפרון החתי. אבל לפני כן – ויקם אברהם מעל פני מתו, וידבר אל בני חת". הסביר הגאון רבי ירחם ממיר זצ"ל: ענין "ויקם מעל פני מתו" הוא, שפאשר אברהם הצרף לדבר עם בני חת – הנה "ויקם", והיה כאלו לא היה מתו מטל לפניו! הרי צריף הוא לדבר עם בני אדם, ומצד כבוד הבריות הסיר מעליו כל דמעותיו, רחץ פניו, וצערו בלב טמן, דאגתו בלב שם, והיה כלא היה. כי הלא עם בני אדם הוא מדבר, ואין כבודם שידבר אתם ודמעותיו על לחייו, לדבר אתם והוא מיבב. אלא שלט על עצמו ועל רגשותיו, דבר אתם ופניו מספירות ואף צוהלות – זהו כבוד הבריות!

נָתַתִּי פֶסֶף הַשְּׂדֵה קַח מִמֶּנִּי (כג,יג)

ל"ע לפעמים חיי הנישואין לא עולים יפה, והאדם רוצה להתגרש מאשתו, ועל זה חשבתי לבאר את הפסוק: אומר האדם לרבנות "נתתי פסף" (שהתחייבתי לאשה בנידוניה באם אגרשנה) 'השדה' – רמז לאישה (כמובא בזהר בראשית (דף לו ע"ב) כותב על הפסוק: ויהי בהיותם בשדה, מה זה בשדה? זו האשה), "קח ממני".

ואם בענייני זיווג עסקינן, כשהתפלל אליעזר עבד אברהם על זיווגו של יצחק אבינו עמד הוא וביקש מה: "ועשה חסד עם אדני אברהם" (כד, יב), ואף בסיום תפילתו אמר הוא: "ובה אדע כי עשית חסד עם אדני" (כד, יד) שואל רבינו בחיי זיע"א: מדוע מדגיש ומבקש אליעזר חסד? והלא יודע אליעזר את מסירות נפשו של אברהם לאלוקיו והכל מתוך אהבה שאין כמוה. אם כן, בוודאי שראוי אברהם שיצליח ה' את עבדו בשליחותו, ויביא ליצחק כלה מושלמת בכל מעלה, אז מדוע מבקש הוא "חסד"? ומתריך: אליעזר חכם גדול היה, וכיון שהיה צמוד לאברהם אבינו ידע הוא כי כמו שהאדם נוהג כך נוהגים עימו (סוטה דף ח', ע"ב) ואף ידע הוא ש"כל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים (שבת דף קנא ע"ב) ולכן מדגיש הוא בתפילתו ואומר: "ריבונו של עולם! הואיל ואברהם אדוני גומל חסד עם כל הבריות כולם, ואף רדף צדקה וחסד, ראוי הוא שאף אתה תתנהג עימו במידת החסד ותצליח אותי בשליחותי להביא אשה הראויה לבנו יצחק". כך הם מידותיו של הקדוש ברוך הוא, מתנהג הוא עם בריותיו "מידה כנגד מידה". (הרב משה יודי שליט"א)

אֲדֹנָי שְׁמַעֲנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁקֶל פֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מֵהַ הוּא וְאֵת מִתְּךָ קָבַר (כג,טו)

עוד פעמיים כתובות המילים "מה הוא" בתנ"ך: הראשון בפרשה שלנו, השני כאשר נשלחו המרגלים לראות את הארץ (במדבר יג, יח): "וראי אתם את הארץ מה הוא", והשלישי שמבקש דוד המלך מהקב"ה שיגלה לו מתי ימות: (המעשה מובא במסכת שבת ל, א), על הנאמר בתהלים (לט, ה): "הודיעני ה' קצֵי ומדת ימי מה היא". מפרשי המוסר כותבים לנו שדבר זה נועד ללמדנו מוסר השכל: כשאדם צעיר, בא אליו יצר הרע ואומר לו שיהיה לו זמן ללמוד תורה אחרי החתונה. אבל כרגע שיהנה מהחיים ויראה עולם. אחרי החתונה בא אליו היצר ואומר לו שיהיה לו זמן ללמוד, כשהוא יזדקן ולא יוכל לעבוד. אבל עכשיו צריך ללכת לעבוד ולפרנס וממילא אין זמן ללמוד. וכשיזדקן גם אם ירצה כבר, לא יהיו לו כוחות עד שמלאך המוות יקח אותו. ובכך היצר הרע תפס לו את כל החיים. מוסר זה רמוז בעניין שלנו שה – "מה הוא" של המרגלים כנגד היצר הרע שבא לאדם בצעירותו ואומר לו להנות, כמו שהמרגלים הלכו לראות את הארץ כך היצר ממליץ לצעיר לראות את העולם ולהנות מהחיים. וה – "מה הוא", של אברהם אבינו כנגד היצר שבא לאדם לאחר החתונה, כמו שאברהם אבינו התבקש לתת כסף לעפרון, ככה היצר מסיט את האדם לצאת לעבוד ולפרנס במקום

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

ללמוד תורה. וה- "מה הוא", של דוד המלך זה כבר האדם בזיקנתו שרק מחכה לקיצו, ובכך היצר תופס את האדם בכל חייו.

אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁקֶל פֶּסֶף בִּינִי וּבִינְךָ מָה הוּא (כג,טו)

מפרש רש"י: "בין שני אוהבים כמונו מה היא - חשובה לכולם". לכאורה קשה - שאל הגה"צ רבי חיים מאיר מו'זיניץ: וכי מאימתי אברהם ועפרון היו אוהבים זה את זה? אלא תירץ הרבי: יש לפרש את דברי רש"י שכך אמר עפרון לאברהם: שנינו אוהבים, אולם כל אחד מאיתנו אוהב דבר אחר, אני אוהב כסף, עד שאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁקֶל פֶּסֶף לא נחשב בעיני לכולם, ואילו אתה אוהב מצוות ומוכן לפזר ממון רב כדי לקיימן, עד שגם בעיניך ארבע מאות כסף אינם חשובים... נמצא ששנינו איננו מייחסים חשיבות לַאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁקֶל פֶּסֶף!

וְה' בָּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בְּכֹל (כד,א)

מוֹבָא בִּילְקוּט שְׁמַעוֹנִי: "מִרְגְּלִית טוֹבָה הָיְתָה בְּצוּאָרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ, וְכָל חוֹלָה שָׁבָא - מִיַּד נִתְרַפָּא. בְּשַׁעַה שְׁנַפְטָר אַבְרָהָם אֲבִינוּ, לְקַחְהָ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְתִלְאָה בְּגִלְגָּל הַחֲמָה". שׁוֹאֵל הַרְשֵׁב"א מִסְפָּר שְׂאוֹלוֹת, וְנִשְׂאֵל אוֹתָן בְּסִגְנוֹן שְׁלוֹנוֹ - אָמַר רַבִּי יַעֲקֹב גְּלִינְסְקִי: אִיךָ הַרְשָׁה נִמְרוּד לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ לְהַחְזִיק "קַפַּת חוֹלִים" פְּרֻטִית וְלִרְפָא בָּהּ חוֹלִים, "וְכָל חוֹלָה שָׁבָא מִיַּד נִתְרַפָּא"? הָאִין זוֹ חֲצֵפָה? דְּבַר שְׁנִי, כְּתוּב: "מִרְגְּלִית טוֹבָה הָיְתָה תְלוּיָה עַל צוּאָרוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ". מָה אֲכַפֵּת לָנוּ הֵיכָן הַמְרְגְּלִית הָיְתָה תְלוּיָה, אִם בְּצוּאָרוֹ אִם בְּרִאשׁוֹ אוֹ שְׁבִכְלָל הָיְתָה מְנַחֵת עַל הַשְּׁלֶחָן?... וְהָרִי חוֹ"ל לֹא אוֹמְרִים מְלֵה מִיתָרְת. עוֹנֶה הַרְשֵׁב"א: לְאַבְרָהָם אֲבִינוּ "הָיְתָה מְרְגְּלִית בְּצוּאָרוֹ" - הָיָה לוֹ כַּחַ שְׁכֻנְיָע בְּפִיו וּבְגִרוֹנוֹ, פֶּה מְפִיק אֲמוּנָה. וְכָל חוֹלָה - בְּנַפְשׁוֹ הַרוּחָנִית - מִיַּד נִתְרַפָּא! אָדָם לֹלֵא אֲמוּנָה, הָרִי חוֹלָה מְסַכֵּן הוּא. וְזוֹ הַמְרְגְּלִית הַטוֹבָה שֶׁהָיְתָה תְלוּיָה בְּצוּאָרוֹ, וּבָהּ רְפָא אֶת הַחוֹלִים. דְּהִינּוּ, אַבְרָהָם הִבְחִיר לָהֶם אֶת הָאֲמוּנָה.

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו (כד,א)

"זָקֵן בָּא בְּיָמָיו" סופי תיבות 'אמן'. רמז שבזכות עניית אמן מאריכים ימים, כמאמר חו"ל (ברכות מז,א): "כל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו". (תוספות השלם). את משמעות ההבטחה 'מאריכים לו ימיו ושנותיו' מבאר ה'בן איש חי' (בספרו 'בן יהודע') שיש כאן בעצם שתי ברכות, הראשונה 'מאריכין לו ימיו', שכביכול כל יום ויום יהיה בשבילו יותר ארוך, שכך יספיק הוא להתעלות בו יותר מן הרגיל, השנייה 'מאריכין לו שנותיו', שיזכה לחיות שנים רבות.

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו (כד,א)

"וְאַבְרָהָם זָקֵן" - אברהם שהיה צדיק מושלם, הנקרא זקן כדברי חו"ל - כמו שנאמר בקידושין (לב,ב): "אין זקן אלא מי שקנה חכמה". "בָּא בְּיָמָיו" - בא לפני הקב"ה בחשבון כל הימים שלו, שכל יום הוא ניצל לעבודת השם. ניתן לבאר 'בָּא בְּיָמָיו' - שאברהם אבינו ע"ה בא עם ב' ימים - שהם 48 שעות, כמניין מ"ח קניני התורה שבהם קונה האדם את החכמה האלוקית, כמבואר במסכת אבות (פו, משנה ה'). (פניני הבן איש חי - חיי שרה)

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בְּיָמָיו (כד,א)

אומר דוד המלך ע"ה בתהילים (עא,ט): "אַל תִּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זְקָנָה כְּכֹלֹת פְּחִי אֶל תַּעֲזֹבֵנִי". שמעתי על כך ביאור נפלא, שמבקש דוד המלך מהקב"ה "אַל תִּשְׁלִיכֵנִי לְעֵת זְקָנָה" הכוונה, שיש ימים בעבודת השם, שקוראים להם "יְמֵי זְקָנָה" - ימים בהם לאדם אין כח וחשק להתפלל, ללמוד תורה ולעשות מצוות, הוא מרגיש עייף. ולכן מבקש דוד המלך מהקב"ה "אַל תַּעֲזֹבֵנִי", תעזור לי תמיד שיהיה לי סעייתא דשמייא לרצות ולעשות מצוות ומעשים טובים.

אֲנֹכִי נֹצֵב עַל עֵינַי הַמַּיִם (כד,ג)

"אֲנֹכִי" - רמז לפסוק (שמות כב,ב): "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ", שכדי לקיים פסוק זה, צריך האדם להיות נֹצֵב עַל עֵינַי הַמַּיִם, תלמידי החכמים והרבנים הם ה'עֵינַיִם' של הדור, אשר מנחים את הדור בכל צעד ושעל, על זה רומז הפסוק: בכדי לקיים את "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ", צריך האדם להיות נֹצֵב בדעתו לקיים דברי חכמים שהם 'עֵינַי הַמַּיִם' - היינו העיניים של תורתנו הקדושה.

אָנְכִי נֶצֶב עַל עֵין הַמַּיִם (כד, יג)

חז"ל (תענית ז,א) המשילו את התורה למים, ולאחר הקדמה זו נסביר את הפסוק: כדי לבטל את "אָנְכִי" – כלומר את מידת האנוכיות, צריך האדם תמיד להיות "נֶצֶב עַל עֵין הַמַּיִם" – כלומר על האדם תמיד לחקור מה אומרת התורה, ואיך אני צריך לנהוג על פי התורה, כי דרך התורה הקדושה, אדם זוכה להגיע למידת הענווה ולהכיר במיעוט ערכו.

וַיִּרְץ הָעֶבֶד לְקִרְאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵינִי נָא מֵעַט מַיִם מִפְּדֶהָ (כד, יז)

שואלים חז"ל: מדוע בדק אליעזר את רבקה במידת 'גמילות חסדים' דווקא? מסביר זאת רבי זלמה אפרים מלונצ'ק בפירושו 'כלי יקר': חז"ל אמרו; 'כלה שענייה יפות אין כל גופה צריך בדיקה' (תענית' כד). 'כלה שענייה יפות' אפשר לפרש במשמעות של מידת החסד. כלומר: כלה הנוהגת עם הבריות בעין יפה וגומלת חסדים עם הזולת. משום כך בדק אליעזר את רבקה במידת גמילות חסדים ומתוך דבקותה במידה זו עמד גם על שאר מידותיה הטובות.

וַיִּקַּח הָאִישׁ נֹזֵם זָהָב בְּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל יְדָיָהּ עֶשְׂרֵה זָהָב מִשְׁקָלָם (כד, כב)

"ושני צמידים – רמז לשני לוחות מצומדות. עשרה זהב משקלם – רמז לעשרת הדברות שבהן" (רש"י). מה היה העניין של אליעזר לרמוז לרבקה על מתן תורה ועשרת הדברות? אומר האדמו"ר רבי יששכר דב מבעלז: כתב הטור (או"ח סי' תיז) כי ג' הרגלים הם כנגד שלושת האבות: פסח כנגד אברהם שאירח את שלושת המלאכים בחג הפסח. שבועות כנגד יצחק שנעקד על גבי המזבח ואיל הוקרב תמורתו, ובשבועות חג מתן תורה שמענו קול שופר אילו של יצחק. סוכות כנגד יעקב שכתוב בו "ולמקנהו עשה סכת". על כך רמז לה אליעזר מעלת המדובר עבורה, כי ביצחק שהוא כאמור כנגד 'שבועות' יש הכנה לשתי הלוחות ולעשרת הדברות שיקבלו ישראל בשבועות.

וַיִּשֶׂם לְפָנָיו לְאָכַל וַיֹּאמֶר לֹא אֶכֶל עַד אִם דְּבַרְתִּי דְּבָרֶי וַיֹּאמֶר דְּבַר (כד, לג)

פעם אחת באו שני מחותנים לדין תורה לפני המגיד מדובנא זיע"א, אבי החתן – בעל אכסניה הוא, והזמין אליו את משפחת הכלה כדי לסכם את השידוך ביניהם. כאשר באו משפחת הכלה, נתן להם האכסנאי סעודה כיד המלך, ולאחר מכן ישבו וסכמו ביניהם את פרטי השידוך, והסתיים הדבר במזל טוב. אולם – טען אבי החתן – חייבים הם לי את דמי הסעודה אשר אכלו! שהרי בזמן הסעודה עדיין לא היינו מחותנים, ואם כן הסבו על שולחני כאורחים רגילים, וחייבים הם לשלם לי דמי סעודתם... אמר המגיד – כאשר אני שומע את טענתך – מתורצת לי קושיה! כאשר בא אליעזר לבית בתואל, נתנו לפניו אוכל, אולם אליעזר אינו אוכל, ואומר: "לא אֶכֶל עַד אִם דְּבַרְתִּי דְּבָרֶי", מדוע לא רצה אליעזר לאכול תחילה? אלא – סיים המגיד – וודאי ראה אליעזר מי הוא מחותנו, וחשש, כי אם יאכל קודם, ורק אחר כך יאמר את דברו, עלול המחותן לתבוע שישלם את מחיר סעודתו, שהרי בשעת הסעודה עדיין לא היו מחותנים.

וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנְכִי (כד, לד)

פעם אחת נזדמן לעיירה אחת החפץ חיים. נכנס אל בית הכנסת וישב אל שולחן בפינה והחל ללמוד. איש לא הכירו ואף הוא לא סיפר לאיש מי הוא. בשבת לאחר תפילת ערבית ניגש אליו אחד מבעלי הבתים שבעיר, וביקש להזמין אותו אל ביתו לסעודת שבת. קם רבי ישראל ואמר בפשטות: אני החפץ חיים... רבי – נבהל האיש – מדוע לא גילית עד עכשיו לאף אחד מי אתה?! ענה החפץ חיים: עד עכשיו לא הייתה כל סיבה לגלות זאת, ואילו עכשיו נחוץ הדבר. מדוע הדבר נחוץ? תמה האיש. השיב החפץ חיים: כאשר לבן הזמין את אליעזר לאכול, השיב אליעזר: עֶבֶד אַבְרָהָם אָנְכִי, ובכך התכוון לומר, דע לך שאני נזהר מאוד בכשרות מזונית... כך גם אני – סיים החפץ חיים – כל הזמן אני נזהר ומונע את עצמי מפרסום, אולם כאשר מזמינים אותי לסעודה מוכרח אני לגלות את זהותי, כדי שלא אכשל חלילה במאכלים שיש בהם פקפוק בדבר כשרותם...

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון, אמיר וענבל בני פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, הדר בת ויויאן, רות בת אורלי, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה. רפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה. לעילוי נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצוק"ל, הרב יוסף שלום בן אברהם אלישיב זצוק"ל, הרב ניסים טולדנו זצוק"ל, ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל.